

Για την καταλαλιά και κατάκριση

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Φεβρουαρίου 9, 2017

Ηρώτησαν Γέροντα, **τι διαφέρει η καταλαλιά από την κατάκριση;** και ο Γέρων απεκρίθη: «Η καταλαλιά λέγεται εις τα **ιδιώματα της ψυχής**, καθώς όταν λέγης. ο δεινά είναι καλός, αλλά πεισματάρης ή αδιάκριτος. Η δε κατάκρισις λέγεται εις τας **πράξεις** όπως παραδείγματος χάριν όταν λέγης: εκείνος έκαμεν απάτην ή αρπαγήν. Και βέβαια, εννοείται, **ότι η κατάκρισις είναι χειρότερη από την καταλαλιάν»**.

* * *

* Είπε Γέρων: Εάν καταλαλήσης του αδελφού σου και σε τύπτει η συνείδησίς σου, πήγαινε **βάλε μετάνοιαν εις αυτόν** και είπε του: «Σε κατηγορήσα». Και φυλάξου εις το εξής να μη ξαναγελαστής διότι **η καταλαλιά είναι θάνατος της ψυχής**.

* * *

* Εάν καταλαλήση αδελφός αδελφόν έμπροσθέν σου, **πρόσεξε μην παρασυρθής και ειπής, ναι, έτσι είναι**. αλλά ή σώπασε, ή περ του: «Εγώ, αδελφέ, είμαι κολασμένος και δεν ημπορώ να κρίνω άλλον». Κι' έτσι θα σωθήτε και συ και εκείνος.

* * *

* Ας αποφύγωμεν, αδελφοί, τον ψιθυρισμόν, διά να μη στερήση ημάς του Παραδείσου και μας ρίξη μέσα εις την γέενναν του πυρός. Διότι ο όφισ ψιθυρίσας, έδιωξε την Εύαν από τον Παράδεισον.

* * *

* **Δεν υπάρχει ποτέ καταλαλιά η οποία να γίνεται από ευθύτητα καρδιάς**. Διότι δεν είναι ανάγκη να κρημνίσης το ιδικόν σου σπίτι διά να κτίσης του άλλου.

* * *

* Είπε Γέρων: «Καθώς εκείνος που δέχεται μέσα εις τον κόλπον του φωτιάν, καίεται

από αυτήν, έτσι και **όποιος δέχεται τας συναναστροφάς των πολλών, δεν θα αποφυγή την καταλαλιάν»**. (Γερουτικόν)

* * *

* **Η κατάκρισις είναι γέννημα της υπερηφανείας**, γι' αυτό ταπεινός είναι μόνον εκείνος που δεν κατακρίνει τους άλλους.

* Ποτέ να μη κατακρίνουμε τον συνάνθρωπόν μας, για να μη έχουμε **κατήγορό μας του Θεού**. Να θεωρούμε όλους καλύτερους από εμάς και μόνο τον εαυτόν μας αμαρτωλό. **Η κατάκρισις δεν γίνεται μόνο με το λόγο, αλλά και με τον νου και με την εσωτερική διάθεσι της καρδιάς. Να είμεθα συγκρατημένοι στις κρίσεις μας για να μην πέσουμε στην κατάκρισι**. Το καλύτερο απ' όλα είναι να συνηθίσουμε στην κατάκρισι του εαυτού μας, και να πάψουμε να ασχολούμεθα με τους άλλους (π. Παΐσιος).

* **Ο εκνευρισμός και η κατάκρισι είναι πάθη**, με τα οποία θα παλαίβουμε σε όλη μας την ζωή.

* Τον άνθρωπο, που εμπιστεύεται στις υποβολές του Πονηρού, να έχη υπόνοιες, τον εξουσιάζει ο διάβολος. **Όταν ο διάβολος μας δείχνει τις ελλείψεις των άλλων και τις αδυναμίες και μας σπρώχνει στην κατάκρισι, να λέμε στον εαυτόν μας ότι είμεθα χειρότεροι από άλλους**.

* Εάν εκείνος που θα πη τον αδελφόν του μωρόν είναι άξιος της εσχάτης κολάσεως, λέγει ο **άγιος Χρυσόστομος**, κακούργον και βάσκανον και ευτελή και κενόδοξον και μυρία άλλα παρόμοια κατηγορεί, πόσον εις τον εαυτόν του θα συγκεντρώση πυρ γεέννης!

* * *

Να μάθουμε να κρίνουμε με επιείκεια τους άλλους. Αποτελεί και ένα καθρέπτη, που αποκαλύπτει στους άλλους την αλήθεια για τους εαυτούς μας.

Ας μη ξεχνούμε ότι τελώνες και πόρνες έχουν μετανοήσει και σωθεί, ενώ Γραμματείς και Φαρισαίοι, που τους κατέκριναν, δεν σώθηκαν. **Δεν μας έχει ανατεθεί από κανένα ο ρόλος του κριτού**, που ανήκει αποκλειστικά στον Θεάνθρωπο και Σωτήρα μας Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, ο Οποίος και θα μας κρίνη όλους κατά τα έργα μας στην Δευτέρα Του ένδοξη παρουσία. Για τον λόγο αυτόν **δεν πρέπει να προεξοφλούμε το αιώνιο μέλλον κανενός από τους συνανθρώπους μας**,

αλλά να προσέχουμε τους εαυτούς μας, και να είμεθα αυστηροί κριταί στους εαυτούς μας και επιεικείς στους άλλους.

Μόνο με το άγιο και φωτεινό παράδειγμά μας, με τον καλό λόγο και την πειθώ είναι δυνατό να βοηθήσουμε τους καλοπροαίρετους συνανθρώπους μας, ποτέ με τον κακό λόγο και τον θεατρισμό τους.

Αντί, αγαπητοί, να ασχολούμεθα με τις κακίες των άλλων είναι προτιμότερο να προσπαθούμε να ανακαλύπτουμε τις αρετές, οι οποίες είναι συνήθως κρυμμένες. Να συλλέγουμε τα πολύτιμα πετράδια των αρετών που θα διακρίνουμε σε συνανθρώπους μας και όχι ρακοςυλλέκτες των κακιών τους στο σκουπιδοτενεκέ της ανθρωπίνης αθλιότητας. Ας μιμηθούμε τις μέλισσες που πηγαίνουν στα λουλούδια και όχι τις μυίγες που αναπαύονται σε βρωμιές.

Ο Μέγας Βασίλειος μας τονίζει τα εξής αξιοπρόσεκτα: Οι άνθρωποι που επιζητούν διαρκώς να ασχολούνται με το σάπιο, το κακό, την αμαρτία των ανθρώπων, μοιάζουν σαν τα όρνεα που περνούν πάνω από πολλά λειβάδια και πολλούς ωραίους και μοσχομύριστους τόπους για να σπεύσουν προς τα βρωμερά πτώματα.

Προκειμένου να κρίνουμε τους συνανθρώπους μας να θυμώμαστε τα **τρία κόσκινα του Σωκράτη**, εάν δηλαδή αυτά που θα πούμε είναι **αλήθεια, αναγκαία και ωφέλιμα**. Σε διαφορετική περίπτωση ας σιωπούμε προσευχόμενοι να μας ελεήσει ο Θεός, γιατί αν παρατηρήση τις αμαρτίες μας ποιος μπορεί να ισχυρισθή ότι είναι απηλλαγμένος; Κανείς.

Επίσης να μη λησμονούμε τα **«πάντα»** του **Αποστόλου Παύλου**. «η αγάπη πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ελπίζει, πάντα υπομένει, η αγάπη ουδέποτε εκπίπτει» (Α' Κορινθ. 13, 7).

Όπως τους αρχαιολόγους που ασχολούνται με την αναστήλωσι των παλαιών ερειπίων για να τα αποκαταστήσουν στην αρχική τους μορφή, έτσι και εμείς **να προσπαθούμε με την καλή μας χριστιανική ενάρετη ζωή και τα καλά μας λόγια να αναστηλώσουμε και να αποκαταστήσουμε τα ανθρώπινα ερείπια που υπάρχουν γύρω μας. Μην αντιγράφουμε την τακτική των γελοιογράφων, που εξογκώνουν κάτι για να το σατυρίσουν, αλλά να μιμούμεθα την ευγένεια του ζωγράφου, ο οποίος διορθώνει κάτι για να το κάνει όμορφο.**

* Όπως ακριβώς στο ψωμί (είναι απαραίτητο) το αλάτι, έτσι και ανάμεσα στις αρετές **η αγάπη**. Χωρίς αυτή δεν μπορεί κανείς να πραγματοποιήσει όπως πρέπει τις αρετές, αφού **κάθε αρετή με την αγάπη και την ταπεινοφροσύνη επιβεβαιώνεται.**

Η ταπεινοφροσύνη, από το ένα μέρος, ανεβάζει τον κάτοχό της σε ύψη κατορθωμάτων. Και η αγάπη, από το άλλο μέρος, τον κρατάει γερά και δεν τον αφήνει να πέσει από κει... Ας αγωνιστούμε λοιπόν, αγαπητοί, κατά τη δύναμή μας, να την αποκτήσουμε, ώστε να μη μας αιχμαλωτίσουν οι εχθροί μας (**Άγ. Ευθύμιος**).

* Από τον πλησίον μας εξαρτάται η ζωή και ο θάνατός μας. Γιατί, αν κερδίσουμε τον αδελφό, κερδίζουμε τον Θεό. Και αν σκανδαλίσουμε τον αδελφό, αμαρτάνουμε στο Χριστό (**Μ. Αντώνιος**).

* Όταν αρχίσει κανείς να αισθάνεται στην ψυχή του έντονα την αγάπη του Θεού, τον ίδιο καιρό αρχίζει να αγαπά και τον πλησίον με αίσθηση πνευματική.

* Κανείς δεν μπορεί ν' αγαπάει ή να πιστεύει ειλικρινά, αν έχει κατηγορο τη συνείδησή του, μας βεβαιώνει ο **άγιος Διάδοχος Φωτικής**.

* Αδύνατον είναι να αποκτήσει σταθερή αγάπη (προς τον Θεό), όποιος έχει κάποιαν εμπαθή κλίση σε οτιδήποτε γήινο.

* Εάν εκείνος που έχει όλα τα χαρίσματα του Πνεύματος, αγάπην όμως δεν έχει τίποτα δεν ωφελείται, κατά τον θείον Απόστολον Παύλον, πόση οφείλομε να επιδείξουμε επιμέλεια, διά να την αποκτήσωμε αυτήν, μας λέγει ο **άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής**.

Μη αμελήτε των αδελφών των υμετέρων, αλλ' έκαστος σπουδαζέτω τον πλησίον εξαρπάξιν της του διαβόλου φάρυγγος», μας κηρύττει ο **Άγιος Χρυσόστομος**.

* Όταν δεν κατορθώσωμε την προς τον Θεόν και τον πλησίον αγάπην εις μάτην το να σεμνυνόμεθα για την νηστεία και αγρυπνία και ακτημοσύνη και ανάγνωση των Γραφών, μας διδάσκει ο **Αββάς Κασσιανός**.

* Ο δε **άγιος Ιωάννης της Κλίμακος** μας βεβαιώνει ότι, εάν λείψη η αγάπη από τον άνθρωπο, να μην αγαπά τον Θεό και τον αδελφόν του χριστιανόν, δεν ωφελεί η πίστις και η ελπίς...

* «Η προς τον Θεόν αγάπη ενός πιστού είναι λαυθασμένη, όταν είναι η ίδια με την αγάπη προς τον πλησίον, διότι έτσι εξισώνεται ο Πλάστης με το πλάσμα. Η προς τον Θεόν αγάπη είναι ορθή, όταν ο Δημιουργός αγαπάται και τιμάται πάνω από κάθε δημιουργήμα», μας διδάσκει ο **Άγιος Δημήτριος Ροστώφ**

(«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑ», Εξαμηνιαία έκδοσις πνευματικής

οικοδομής, Τεύχος 76. ΙΟΥΛΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1999)

(Πηγή ηλ. κειμένου: impantokratoros.gr)